

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theses Theologicae De Homicidio

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Sexta. Quibus rationibus antedicti Theologi, & præcipuè Lessius adducti fuerint, ut ita de Homicidio sentirent.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10951915-6

Quartò collige; velati puerilia terriculamenta sive nocturnos lemmures esse exploden-
dum ineptum aliquid argumentandi genus, repetitum toties in Specimine, & ad naufem
usque in Adversariorum Thesibus, reducitur autem ad hanc formam: ita Montaltius, ita Mo-
rale des Iesuites, ergo male, ergo hereticè, quod consequens est non exprimant, satis ta-
men insinuant. Ineptum, imo ineptissimum voco illud argumentandi genus. Quis enim
sibi persuadeat libros illos tam infelicitate esse conscriptos, ut valeat hæc consequentia;
hoc illudve continetur illis, ergo non subsistit: verum etiam talia valent apud Adversarios
nostros ad supplendum aliorum argumentorum defectum; oportuna insuper sunt, ut
imperitis ac sibi devoris horrorem incutiant tot sibi adversantium dogmatum ac veritatum,
quæ libris istis traduntur: quo nimis flat ut dum falsa creduntur, quæ habentur in
istis libris, illicè vera putentur dogmata opposita; id est, Adversariorum nostrorum la-
xitates. Insignis profectò astutia, qua persuadere etiam poterunt, veras esse tot Propositiones
ab Alexandro VII. & Innocentio XI. condemnatas, quia à Montaltio, & libro dicto
Morale des Iesuites traduntur assertiones Propositionibus condemnatis directè oppositæ.
Vel fortè etiam (quod non minus verosimilè nobis videtur) id ridiculo illo sophis-
mate intendunt efficere, ut pudendam vel effrontibus scelestissimorum dogmatum infamiam
in dictis libris omnium oculis exhibitat; saltē aliquatenus contegant, satis advertentes vix
reperire esse aliquem qui ad tam impiarum sententiārum lectionem non horreat, carum
Authorēs detestetur, & Authorum istorum dīscēlas & patronos minori in pretio, ne dicam
contemptui habeat. Appage ergo puerilia illa terriculamenta: Ita Montaltius, ita la Morale
des Iesuites, ergo male, ergo hereticè. Nihil certè istis sophismatibus tribuendum censuit
S. Sedes, dum non omisit condemnare primam Propositionem de Homicidio, neque
tot alias, à quarum condemnatione Adversarii eam detergere voluerunt, quia ejusmodi
propositiones accusaverant, impugnauerant, & exploserant Montaltius, & la Morale
des Iesuites.

C O N C L U S I O S E X T A.

Quibus rationibus antedicti Theologi, & præcipue Lessius adducti fuerint, ut ita de
Homicidio sentirent.

Quia bona temporalia sunt ad vitam servandam necessaria, sicut licet vitam tueri,
ita etiam hæc quæ vita sunt necessaria, non solum præcisè ut vivamus, sed etiam
ut convenienter & honestè vivamus. Concessa autem defensione, etiam concessa cen-
setur occisio, sine qua sœpè non potest esse defensio. Ita Lessius de Iure & Iustitia
cap. 9. dub. 11. ut probet quod liceat occidere furem in defensionem suarum facultatum,
si illæ sint magni momenti. Et pergit dubio 12. Fas etiam est viro honorato occidere inva-
sorem, qui fūstem, vel algam nititur impingere, ut ignominiam inferat, si aliter hac ignominia
vitari nequit. Rationem allegat: quia hic conatur auferre honorem qui merito pluris apud ho-
mines estimatur, quam damnum multarum pecuniarum, ergo si potest occidere, ne damnum
pecuniarum accipiant, potest etiam, ne hanc ignominiam cogatur sustinere. Alia quædam ho-
mocida istis deteriora ibidem sentit Lessius esse solum speculativè probabilia, quæ si Esco-
bario credimus, dicenti: minimè percipio aliquam propositionem esse speculativè probabilem &
in praxi amplexari non posse, hoc ipso etiam sunt practicè licita, cum, ut idem ait, pro-
babilitas practica à speculativa oriatur probabilitate, ab eaque differat tamquam effectus à sua
causa.

Simili via P. F. Amicus ex licita, ut vult, occidente invasoris non solum vitæ, sed
etiam facultatum, concludit licet Clerico vel Religioso calumniatorem gravia crimina de se, vel
de

de sua Religionē spargere minantem, occidere, quando aliis modis defendendi non suppetit, ut suppetere non videtur, si calumniator sit paratus vel ipsi Religioso vel ejus Religioni publicè, & eorum gravissimis viris predicta impingere, nisi occidatur. Hæc est 17. inter condemnatas ab Alexandro VII. Ex eodem antecedente, licet scilicet occidente invasoris vita, item facultatum, recte, ut defendunt Adversarii in Specimine, infert Amicus: Non solum licitum est defendere qua actu possidemus, sed etiam ad qua jus inchoatum habemus, & qua nos possessuros speramus. Defensionem, ut etiam admittunt Adversarii, intelligit occisivam, quam proinde male negant intelligi, dum verbis ante dictis immediate subjungit: Quare licitum est tam Heredi, quam Legatario contrā injustè impedientem, ne vel hereditas audeatur, vel Legata solvantur, se defendere, sicut & jus habent in Cathedram & præbendam contrā eorum possessionem injustè impedientem.

Veræ-ne, an falso sint hæ consequentie: si liceat occidere invasorem vita, licet etiam facultatum; si facultatum, licet & honoris, adeoque fas est viro honorato, &c. Item si facultatum, ergo est licitum Religioso, vel Clerico, &c. Et denique si facultatum, ergo etiam eorum, ad qua jus inchoatum habemus. Veræ-ne inquam, an falso sint illæ consequentie, hactenus non inquirimus. Demus ergo Lessio hanc esse veram consequentiam, si liceat occidere invasorem facultatum, ergo fas est viro honorato, &c. Demus pariter P. Amico quod vera sit hæc consequentia, si facultatum, ergo est licitum Religioso vel Clerico, &c. Demus similiter Auctoriis Speciminis etiam hanc esse veram: si facultatum, ergo etiam eorum ad qua jus &c. Et omnibus illis demus, quod vera sit hæc consequentia: si licet occidere invasorem vita, licet facultatum. Verum nunc illi, velint nolint, coguntur nobis vicissim dare, quod bene sequatur ab opposito consequentis ad oppositum antecedentis: falsum est 1. quod fas sit viro honorato occidere invasorem, qui fustem, vel alapam nistit impingere: falsum est 2. quod licitum sit Religioso vel Clerico calumniatorem gravia crimina de se vel de sua Religionē spargere minantem occidere, quandō, &c. Falsum est 3. quod liceat defendere defensione occisivā, ad qua jus inchoatum habemus: ergo etiam falsum est illud antecedens, ex quo quodlibet illorum infertur scilicet hoc: Licitum est occidere invasorem facultatum.

Similiter ab opposito consequentis sequitur ad oppositum antecedentis: si falsum est quod liceat occidere invasorem facultatum, falsum est, quod liceat occidere invasorem vita: adeoque argumento, ut aiunt, ad hominem adversus Lessium, Amicum, Authores Speciminis, & tam multos alios, qui etiam ejusmodi consequentias fecerunt, jam probatum est, quod illicitum sit, non solum occidere invasorem facultatum, sed etiam illicitum sit occidere invasorem vita. Verum ut hoc omnibus, & absolutè probetur alio argumentorum genere, quam quæ ad hominem vocantur, probandum est.

CONCLUSIO SEPTIMA.

Ostenditur brevissimè quod non liceat occidere Invasorem facultatum, & fusè quod non liceat occidere Invasorem vita.

§. I.

Occiso Invasoris facultatum necessariò invertit ordinem amoris & adversatur præcepto dilectionis proximi.

IN Thesibus die 27. Januarii hoc anno defensis, Conclusione tertia, probavimus quod virtus sit Ordo amoris & quod vitium sit inordinatio amoris. Ubi etiam assignavimus alias regulas ad ordinem amoris spectantes, inter quas secunda erat: Creaturæ rationales præ irrationalibus sunt diligendæ, & vita corporalis præ rebus inferioribus. Porro huic regule

B

gulae